

“Het is belachelijk dat onder de nieuwe natuurwet de douglas niet meer mag worden aangeplant”

— Lotty Nijhuis (journalist)

De Boswet wordt opgenomen in de nieuwe Wet Natuurbescherming. In de wet staat dat gedeputeerde Staten in hun verordening mogen opnemen dat het verboden is om gebruik te maken van sierheesters, tuinsoorten, en soorten die een gevaar vormen voor de natuurlijke biodiversiteit ter plaatse niet is toegestaan. Dat je Amerikaanse vogelkers niet mag aanplanten is logisch. Maar het zou ook zo maar kunnen dat Gedeputeerde Staten van een provincie gaat verbieden om de exoot douglas te verbieden. Is dat belachelijk of niet?

Frederik Nijpjes, voorzitter Limburgs Particulier Grondbezit

“Als je bosbeheerders vraagt te ondernemen, dan moet je hen ook die ruimte laten”

“De provincie Limburg zegt niet dat douglas aanplanten helemaal verboden is, maar zij behoudt wel de mogelijkheid om die aanplant te verbieden. Dat de provincie die ruimte creëert, vind ik al te ver gaan. ‘Waar bemoei je je mee?’, denk ik dan. Er wordt gezegd dat douglas natuurwaarden kan bedreigen. Maar wie bepaalt welke natuurwaarden? Gaat het om dieren, om bomen, om paddenstoelen? Dat wordt door bij wijze van spreken een hobbyist achter een bureau op het provinciehuis bepaald.

Wat er wordt aangeplant is primair de keuze van de eigenaar, vind ik. De overheid verwacht dat bosbeheerders een rendabel beheer voeren. Prima, maar dan mag je hem niet die primaire keuzes ontnemen. Dit is het geval van: de eigenaar de handen op de rug binden en hem vervolgens aansporen de handen uit de mouwen te steken. Op het moment dat de overheid hier gaat ingrijpen, dan hoort daar ook een tegenprestatie tegenover. In plaats daarvan wordt alleen nog maar verder in de beheervergoedingen gesneden.

Bosbeheer is gewoon een economische bedrijfstak, dat wordt vergeten. Dus als je bosbeheerders vraagt te ondernemen, dan moet je hen ook die ruimte laten. Er is ook geen enkele ambtenaar die zich bemoeit met de auto-industrie, welk soort metaal ze daar wel of niet mogen gebruiken. In het bosbeheer zou dat niet anders moeten zijn.”

Kees Boon, voorzitter Algemene Vereniging Inlands Hout

“‘Baas in eigen bos!’ is de beste grondslag om een divers samengesteld bos te krijgen”

“Ik mag zelf toch ook weten welke planten ik in de tuin zet? Een boer beslist toch ook zelf welk gewas hij teelt? Dus waarom zou dat opeens niet meer gelden voor mensen die bos bezitten? Ik vind het dus geen goed idee dat de overheid zich zou bemoeien met de boomkeuze van terreinbeheerders, of het nou om kleine particulieren of Staatsbosbeheer gaat. Ik zou ook niet weten waar dat voor nodig is. Als een beheerder besluit om eens in de zoveel jaar kaalkap te plegen en daar douglas voor terug te planten, dan is dat zijn keuze. Dan moet hij daar niet bij gehinderd worden. Laat een boseigenaar ook ondernemer zijn. Zeker voor douglas geldt: het levert snel goed hout en er is vraag naar. Het is belangrijk om de economische basis van het bosbeheer te verstevigen. Ik zie niet zo snel andere verdienmodellen daarvoor in de plaats komen. En wie gaat het bosbeheer dan betalen? Als een provincie zegt: er mag bij ons geen douglas worden aangeplant, vanwege natuur, recreatieve waarden, of om welke reden dan ook, laat die provincie er dan ook maar voor betalen. Zo simpel is het wat ons betreft. Beheerders zijn kundig genoeg om goede keuzes te maken. ‘Baas in eigen bos!’ is de beste grondslag om een divers samengesteld bos te krijgen dat ook voldoet aan de vraag van de houtmarkt. Ook dat is een vraag van de samenleving.”

**Ronald Sinke, bosadviseur
Staatsbosbeheer in Noord-
Nederland**

“De Boswet werd oorspronkelijk opgesteld om het areaal bos te behouden; het ging niet over inheemse of uitheemse soorten”

“Het gaat allemaal om de term ‘bosbouwkundig verantwoord’. In de Boswet ging het vooral over houtproductie. Nu wordt die term verbreed. En omdat het beleid gedelegeerd is naar de provincies, verschilt het per provincie of er in de nieuwe Natuurwet meer of minder vanuit bosbouw wordt gestuurd.

In Drenthe bijvoorbeeld, is de term verbreed naar bos, natuur, landschap en cultuurhistorie. Dat lijkt me in de huidige tijd prima. Maar in Friesland betekent bosbouwkundig verantwoord dat je alleen maar inheemse soorten mag gebruiken. Wil je toch uitheemse soorten herplanten, dan moet je ontheffing aanvragen. Ik vind dat zachtst gezegd ‘bijzonder’. De Boswet werd oorspronkelijk opgesteld om het areaal bos te behouden; het ging niet over inheemse of uitheemse soorten. In principe zou je dat moeten sturen via de beheertypen, de doelstelling die je voor elk gebied afsprekt binnen SNL.

Bovendien: de subsidie voor ‘bos met productie’ (N16) is beperkt, en de overheid gaat er wel vanuit dat je als bosbeheerder je eigen broek ophoudt. Ik vind dit dan wel een hele sterke inmenging in de eigen verantwoordelijkheid van boseigenaren. Natuurlijk, ook lijnvormige elementen in het landschap kunnen onder ‘bos met productie’ vallen. Dat je daar geen douglas wilt, lijkt me logisch. Maar ik zie niet in waarom je in N16 geen uitheemse soorten in grotere bosgebieden zou kunnen aanplanten. Dan is het wel een heel sterke beperking om voor elke verjonging ontheffing te moeten aanvragen.”

Leon Janssen, provincie Limburg

“Aanplant van douglas, een soort die goed hout levert, zal in de meeste gevallen gewoon worden toegestaan, tenzij Europees beschermde natuurwaarden in het geding komen”

“Het is in principe aan de eigenaar hoe hij met zijn eigendommen omgaat en daarom is het leidende principe dat hij vrij is om aan te planten wat hij wil. Als overheid moet je daar over het algemeen niet in willen treden. Er zijn echter situaties waar andere belangen moeten prevaleren, en waar je als overheid die belangen geacht wordt te beschermen. Plaatsen waar beschermde Natura 2000-habitattypen voorkomen is zo’n voorbeeld. Dat wil niet zeggen dat in Natura 2000-gebieden nooit exoten aangeplant zouden mogen worden, maar op plekken waar beschermde habitattypen of soorten door een verjonging met douglas in het geding zouden kunnen komen, kunnen er restricties zijn. Om te reageren op de stelling: het niet meer mogen aanplanten zou belachelijk zijn, maar er zijn uitzonderingen die de regel bevestigen.

De provincie Limburg heeft daarom in de verordening voor de nieuwe Wet natuurbescherming beschreven dat het aan Gedeputeerde Staten is om te beoordelen of ergens met exoten gewerkt mag worden. Dit moet echter vooral voorkomen dat er herbebossingen met woekerende soorten zoals Amerikaanse vogelkers ontstaan. Aanplant van douglas, een soort die goed hout levert, zal in de meeste gevallen gewoon worden toegestaan, tenzij Europees beschermde natuurwaarden in het geding komen.

Dat betekent ook dat er straks in de uitvoering niet zo veel zal veranderen ten opzichte van de oude wetgeving. De Boswet kende geen definitie van de term ‘bosbouwkundig verantwoord’. Nu wordt van de provincies gevraagd om in een verordening betekenis te geven aan wat dat bosbouwkundig verantwoord dan betekent.”